

ELÄKETURVAKESKUS

LAKIOSASTO TIEDOTTAA

18.4.1991

5/91

Työeläkelaitoksille

KOTIHOIDONTUKI JA ELÄKETURVA

Kunnat järjestävät sosiaalilautakunnan ja yksityisen henkilön välillä tehtävään sopimukseen perustuvaa vammaisen, vanhuksen tai pitkäaikaissairaana kotona tapahtuvaa hoitoa tai huolenpitoa. Sopimuksessa määritellään hoitoa antavan henkilön oikeudet ja velvollisuudet (sosiaalihuoltoasetus 9 §). Hoitajalle maksetaan kotihoidontukea.

Minkä lain mukaan hoitajan eläketurva järjestetään

Jos hoitaja on hoidettavan perheenjäsen, ei kotihoidon katsota tapahtuvan työsuhteessa vaan perheoikeudellisella perusteella. Tällöin kotihoito ei kuulu minkään eläkelain piiriin.

KVTEL

Kuntien eläkelautakunta on täysistunnossaan katsonut, että kotihoitoa tehdään KVTEL:n alaisessa työsuhteessa, jos hoitajalle ei makseta työstä muuta palkkaa kuin kotihoidontukea. Päätöksestä on valittu korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

TEL

Kotihoito ei kuulu TEL:n piiriin, jos hoitajalle on maksettu työstä ainoastaan kotihoidontukea.

Jos hoidettava maksaa kunnan maksaman kotihoidontuen lisäksi palkkaa hoitajalle, kotihoito kuuluu TEL:n alaisuuteen. TEL-eläkepalkaksi katsotaan sekä hoidettavan että kunnan maksamat määrät.

Vammaispalvelulaki

Vammaispalvelulain mukaisen henkilökohtaisen avustajan katsotaan olevan TEL-työsuhteessa vammaiseen henkilöön tai hänen holhoojaansa (ks. Lakiosasto tiedottaa 1/89).

Kotihoidontuki eläkkeensaajan työansiona

Eläketurvakeskuksen yleiskirjeessä A 25/90 on annettu ohjeet vammaisen, vanhuksen tai pitkäaikaissairaana kotihoidon tuen vaikutuksesta hoitajan eläkkeen jatkumiseen. Oikeuskäytännön muutoksen johdosta nämä ohjeet muuttuvat seuraavasti:

Jos hoitajana on perheenjäsen, kotihoidontukea ei pidetä ansiotulona. Se ei siis vaikuta eläkkeen

alkamiseen eikä jatkumiseen.

Koska muun henkilön tekemä hoitotyön on katsottu kuuluvan joko KVTEL:n tai TEL:n piiriin, kotihoidontuki otetaan tällaisen henkilön ansiotulona huomioon. Ansiotuloksi katsotaan sekä kunnan maksama kotihoidontuki että hoidettavan mahdollisesti sen ohella maksama palkka.

Kotihoidontuki muun kuin perheenjäsenen hoitamisesta siis estää työttömyyseläkkeen tai yksilöllisen ja rintamaveteraanien varhaiseläkkeen saamisen, jos ansion määrä ylittää laissa sallitun rajan. Vastaavasti eläke lakkautetaan, jos ansio kotihoidosta ylittää sallitun määrän.